

Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

Окремі питання застосування положень ГПК України

Стаття 226. Залишення позову без розгляду
Стаття 53. Участь у судовому процесі
органів та осіб, яким законом надано право
звертатися до суду в інтересах інших осіб

Якими мають бути дії суду, якщо після відкриття провадження у справі суд установить відсутність підстав для представництва прокурором інтересів держави?

- ❖ Відповідно до ч. 4 ст. 53 ГПК України прокурор, який звертається до суду в інтересах держави, в позовній чи іншій заяві, скарзі обґрунтовує: 1) в чому полягає порушення інтересів держави; 2) необхідність їх захисту; 3) визначені законом підстави для звернення до суду прокурора; 4) зазначає орган, уповноважений державою здійснювати відповідні функції у спірних правовідносинах.
- ❖ Питання представництва інтересів держави прокурором у суді врегульовано в ст. 23 Закону України «Про прокуратуру», згідно ч. 1 якої представництво прокурором держави в суді полягає у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів держави, у випадках та порядку, встановлених законом.
- ❖ За змістом ч. 2 ст. 44 ГПК України процесуальна дієздатність – це здатність фізичних осіб, які досягли повноліття, а також юридичних осіб особисто здійснювати процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді. У разі звернення прокурора з позовом до суду в інтересах держави в особі компетентного органу фактичним позивачем є держава і саме вона набуває процесуальної дієздатності та стає учасником справи. Для залишення позову без розгляду на підставі п. 1 ч. 1 ст. 226 ГПК України процесуальна дієздатність має бути відсутня саме в учасника справи (позивача або третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору), а не його представника.
- ❖ Отже, позов прокурора не може бути залишений без розгляду на підставі п. 1 ч. 1 ст. 226 ГПК України через відсутність у нього як представника держави процесуальної дієздатності або через відсутність підстав для звернення до суду.
- ❖ Якщо суд установить відсутність підстав для представництва прокурором інтересів держави вже після відкриття провадження у справі, то позовну заяву прокурора слід вважати такою, що підписана особою, яка не має права її підписувати. У таких справах виникають підстави для застосування положень п. 2 ч. 1 ст. 226 ГПК України (залишення позову без розгляду).

Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

СУДОВА ПРАКТИКА

Постанова КГС ВС від 29.07.2020 у справі № 924/526/18

